

Asia: VN/6909/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne ammatillisen osaamisen parantamiseen myönnettävän palkkatuen keston muuttamisesta harkinnanvaraiseksi ja keston jatkamisen edellytyksistä (88 §:n 1 momentin 1 kohta ja 89 §:n 1 momentti)

Palkkatuen keston muuttaminen harkinnanvaraiseksi (yhteensä 12 kk kestäväksi) on sinänsä kannatettava muutos ammatillisen osaamisen parantamiseen myönnettävästä palkkatuesta. Vaatimus toistuvasta työsuhteesta, kun myönnetään 6 kk lisäpalkkatuki ammatillisen osaamisen parantamiseen on todennäköisesti tarpeeton... Jos yritys on panostamassa ammatillisen osaamisen kehittämiseen, niin lähtökohtaisesti on varmaankin niin, että yritys on sitoutunut palkkaamaan työntekijän pidemmäksi ajaksi. Mitkä ovat sellaisia ammatteja, joissa tarvitaan vuoden koeaika ammatillisen osaamisen kehittämiseksi, joihin nimenomaan palkkatuki on oikea väline?

a. Työttömyyden pitkittymisen todennäköisyyden arvioimisesta luopuminen (nykyisessä 82 §:n 2 momentissa: "Jos tuella palkattava on ollut työttömänä välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä yhtäjaksoisesti alle 12 kuukautta, palkkatuen myöntäminen edellyttää lisäksi, että henkilön työttömyys ilman palkkatuen myöntämistä todennäköisesti kestäisi yli 12 kuukautta.")

On kummalista, että viranomaiset arvioivat henkilön työttömyyden pitkittymistä osana etuuden myöntämistä. Eikö tämä leimaa työttömiä? Hyvä, että tästä luovutaan. Yleinen arvio työttömyyden riskistä riittää.

b. nykyinen ryhmä "ei ole ollut ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana" muutettaisiin muotoon "ei ole ollut vakinaisessa ansiotyössä kuuden edellisen kuukauden aikana" (82 §:n 1 momentin 5 kohta).

Tämäkin muutos on kannatettava.

c. muun samoihin palkkakustannuksiin myönnetyn tuen huomioiminen (84 §:n 1 mom. 6 kohta)

Ei kommentoitavaa.

3. Lausuntonne säädösteknisistä muutoksista

-

4. Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

-

5. Lausuntonne starttirahaa koskevasta ehdotuksesta

-

6. Muu lausuttava

Työttömien Keskusjärjestö kannattaa palkkatuen lisäämistä ja laajentamista. On olemassa tutkimustietoa, että jo 50-vuotiaita syrjitään työmarkkinoilla. Samoin maahanmuuttajataustaisia. Pitäisikö tämä huomioida nykyistä paremmin palkkatuessa? Lisäksi palkkatuen työn tulee täysin kerryttää työllisyyssehtoa työehtosopimusten mukaisesti.

Palkkatuki on suhteellisen halpaa, kun huomioi, että osa investoinnista palautuu takaisin verotuloina, ja sosiaaliturvan rahoitus vähenee. On mielekkäämpää käyttää työttömien työpanosta yhteiseen hyvään kuin pitää ihmisiä työttömänä. Työpanos tulee käytettyä ja ihmiset pitävät paremmin huolta itsestään. Jos parempia työmahdollisuuksia on tarjolla, palkkatuella on helppo siirtyä eteenpäin työmarkkinoilla.

Tärkeintä on nyt lisätä palkkatuen rahoittamista merkittävästi, koska Suomessa on erittäin vakavaksi äitynyt työttömyystilanne. Julkishallinnon leikkaukset sekä ihmisen korvaaminen tekoälyllä ei työllisyystilannetta Suomessa paranna. Monin paikoin palkkatuet ovat jo loppuneet alkuvuodesta. Aktivointiaste on myös merkittävästi laskenut viime vuosina eli suurin osa työttömistä näyttää kohtaavan työttömyyden ilman julkishallinnon tukea.

Haapakoski Jukka
Työttömien Keskusjärjestö ry